

ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти, и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

МИ
ПЕТАР I

ПО МИЛОСТИ БОЖЈОЈ И ВОЉИ НАРОДНОЈ
Краљ Србије

ПРОГЛАШУЈЕМО И ОБЈАВЉУЈЕМО СВИМА И СВАКОМЕ, ДА ЈЕ НАРОДНА СКУПШТИНА, САЗВАНА У РЕДОВАН САЗИВ ЗА 1. ОКТОБАР 1909. ГОДИНЕ, НА LXXI РЕДОВНОМ САСТАНКУ 4. ФЕБРУАРА 1910. ГОДИНЕ, РЕШИЛА, И ДА СМО МИ ПОТВРДИЛИ И ПОТВРЂУЈЕМО:

ЗАКОН

О

измени и допуни у закону о уређењу округа и срезова од 18. марта 1905. год. са изменама и допунама од 26. априла 1909. год.

који гласи:

Други одељак члана 68. зак. о уређењу округа и срезова замењује се овим:

Избор окружних посланика за целу земљу, за четворогодишњу периоду извршиће се 25. априла 1910. године, а дотле ће важити раније извршени избори.

Ова измена постаје закон, кад је Народна Скупштина усвоји и Краљ потврди, а ступа у живот од дана објаве у службеним новинама.

Препоручујемо Нашем Министру унутрашњих дела, да овај закон обнародује, а свима Нашим Министрима, да се о извршењу његовом старају, властима пак заповедамо

да по њему поступају, а свима и свакоме да му се покуравају.

5. фебруара 1910. год.
у Београду.

П Е Т А Р С. Р.

(П. П.)

*Видео и ставио државни печат,
чувар државног печата,
Министар правде,*

К. Л. Тимотијевић С. Р.

*Председник
Министарског Савета,
Ник. П. Пашић С. Р.*

*Министар
иностранних дела,*

Др. М. Ђ. Миловановић С. Р.

Министар финансија,

Стој. М. Протић С. Р.

*Министар
просвете и црквених послова*

Ј. М. Жујовић С. Р.

Министар правде,

К. Л. Тимотијевић С. Р.

*Министар
народне привреде,*

Ј. М. Продановић С. Р.

*Министар
унутрашњих дела,*

Љ. Јовановић С. Р.

*Министар војни,
генералштабни пуковник,*

Мил. Мариновић С. Р.

Министар грађевина,

В. Н. Вуловић С. Р.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, одликован је:

Орденом Светог Саве

ПЕТОГА РЕДА:

Арсеније Вељковић, срески начелник у пензији.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 7. фебруара 1910. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 19. јануара 1910. године Бр. 419, донесено на основу члана 144. тачке 9. Устава, које гласи:

„да се Август Клапер, бивши пивар из Крагујевца, родом из Вајсвасера у Шлезији и поданик аустријски, по својој молби прими у српско поданство заједно са својом женом Јелисаветом, изузетно од § 44. грађанског закона, пошто је поднео уредан отпуст из својег досадашњег поданства“.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 31. јануара 1910. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 15. јануара 1910. године Бр. 235, донесено на основу члана 144. тачке 9. Устава, које гласи:

„да се Јевтимије Чавдаревић, свештеник у Д. Душнику, родом из Берова у Старој Србији и поданик турски, по својој молби прими у српско поданство заједно са својом женом Панагијом, малолетном децом: Даринком, Радмилом и Властимиром и матером Катаринам, изузетно од §. 44. грађанског закона“.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 31. јануара 1910. г. у Београду.

Указом Његовог Величанства Краља Петра I. на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу чл. 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 15. јануара 1910. године Бр. 420, донесено на основу чл. 144. тач. 9. Устава, које гласи:

„да се Стеван Хенерт, кројач из Крагујевца, родом из Земуна и поданик угарски, по својој молби прими у српско поданство заједно са својом женом Херми-

ном, изузетно од §. 44. грађанског закона, пошто је поднео уредан отпуст из својег досадашњег поданства“.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела, 31. јануара 1910. г. у Београду.

Указима Његовог Величанства Краља Петра I. одобрена су решења Народне Скупштине, сазване у редовни сазив за 1. октобар 1909. године, од 3. фебруара 1910. године, која гласе:

»Да се село Равни До одвоји од своје садање општине тамњаничке у срезу белопаланачком, округа пиротског, и да се споји са општином островичком, у срезу и округу нишком“.

»Да се село Горње Требешиње одвоји од своје садање општине преображенске у срезу пчињском округа врањског и да се споји са општином доњо требешињском у истом срезу и округу.“

»Да се село Угриновци одвоји од своје садање општине бољковачке и образује нову општину под називом општина угриновачка у срезу качероком округу рудничком.“

Из канцеларије министарства унутрашњих дела 7. фебруара 1910. г. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

НЕКОЛИКО ПОГЛЕДА НА РЕЗУЛТАТЕ ХЕМИЈСКЕ АНАЛИЗЕ КАО ДОКАЗНИ МАТЕРИЈАЛ ПРИ СУМЊИ НА ТРОВАЊЕ

(НАСТАВАК)

Као што сам већ раније навестио, *отров може у лешину или гњиле остатке њене и случајно доспети*, па при хемијској анализи изазвати сумњу на тровање. По гдекада је баш спор о томе, је ли отров случајно у лешину доспео или је намерно у њу унесен, или га је сумњива особа још за живота у себе примила главно питање, око кога се све врте — дакле управо тежиште целог ислеђења. С тога је потребно да се и у томе правцу обавестимо.

б. *Прилике, кад отров може случајно доспети до лешине или њених већ трулих делова и остатака*, нису баш тако ретке. Пре свега може се десити, да се мртава сахрани у одећу, које у себи садржи извесне количине каквог отрова. Модерна индустрија и техника тежи, истина, за тим, да своје текстилне производе израђује тако, како неће човеку шкодити — дакле без отровних сумеса — али још није у томе потпуно успела. Још и данас има тканина, у које — било при самој преради, било при даљем промету с њима — доспе нека извесна ма и мања количина каквог једињења, које је отровно, а које се баш и као отров често употребљава. Тако је н. пр. познато, да се при прању вуне, при *апретирању, бојадисању*¹⁾ и сла-

гању или конзервисању разних вунених тканина по гдекад употребљавају и једињења арсена, олова, бакра ит.д. — дакле баш најобичнији и најпознатији отрови.¹⁾ Ако би, дакле, била у питању лешина, која је сахрањена у каквој тканини те врсте, онда би хемијска анализа могла констатовати отров, и ако та особа није ни трована ни отрована.

Још чешће се дешава, да се мртава сахрани са каквим *накитом* или другим којим објектом, у коме већ има каквих отровних материја, или у коме се тек касније — за време распањања лешине у гробу — утицајем влаге и других агенција с поља могу развити отровна једињења. Тако се н. пр. врло често деца и младеж сахрањују с китама и венцима од *вештачког (мртвог) цвећа*, а познато је, да је баш вештачко цвеће врло често бојадисано бојама, у којима има једињења сичана (арсена²⁾) или олова. Исто се тако може десити, да се с лешином сахрани и какав други предмет или накит — н. пр. *икона, змајица, крст, прстен, гривна, минђуше (обоци), игла — укосница, чешаљ, цафта, префица, сахат, ланац* ит.д. — у којима може бити олова или бакра и њихових отровних једињења, па да се касније нађу као сумеса у деловима и остацима лешинским. Сем тога постоји код нас још и обичај, да се с мртавцем у гроб закопавају и поједини други предмети, којим се покојник обично служио — н. пр. *калајни или бакарни чанчићи, оловне кашике, метални чешљеви, оловне или бојадисане играчке (код деце) и т.д.* Најпосле постоји код нас и веровање, да мртавац ваља *очи старим бакреним новцем покрити*, па му уз то још такога новца и у сандук или у гроб бацити. У свима тим приликама могло би се, дакле, десити, да се у лешини или у њеним гњилим остацима после извесног времена нађе отров, и ако та особа није трована ни отрована.

И с *мртвачког сандука* — нарочито металног — могао би у извесним приликама какав отров до лешине и њених гњилих остатака допрети. Данашњи *»лимани«* или метални мртвачки сандуци грађени су из разних металних композиција, па из појединих делова тих композиција могла би се временом у земљи створити једињења, која би се при хемијској анализи као отрови показали. Сем тога се ти сандуци још и нарочито *»заливају«* или *»залемљују«*, а као дем служи по гдекада смеса олова са другим којим металом (лимом), па и та смеса може касније као какво отровно једињење до лешинских делова и њихових остатака доспети. А што је још најобичније: мртвачки сандук може бити *бојадисан, лакиран или глефосан* каквом отровном смесом, која би

¹⁾ У новије време почела је несавесна индустрија и трговина и свиду квари и тровати разним сумесама. Да буде *»тежа«* и *»пунџа«,* а за око сјајнија, квасе је раствором неког оловног једињења, које је отровно.

²⁾ Арсена има по гдекад и у плетеној роби, која је црно бојадисана. Тако се н. пр. спомине један судски случај, где је лешина имала на себи црне чарапе, у којима је хемијска анализа констатовала арсен. (Види: Prof. Dittich; Viertelj. fur gerichtl. Medicin; III Folge; VIII Bd. Supp. 1894.

се исто тако касније могла јавити у лешинским деловима и њеним остацима. Најпосле може по гдекада бити каквог отрова и у словима и *»златним«* или *»сребрним«* ресама на тракама од венаца природног цвећа, на словима и *шарама по поклопцу*, на позлати ногу, на окову у угловима и т.д.

И *земљиште*, у коме је сумњива лешина била закопана, може у себи садржавати неке извесне врсте отрова, па онда изазвати спор, је ли тај отров могао прећи у лешину или не. Као што је познато, има прилика, кад се и већи простори земљишта загаде каквом нечистоћом, која у себи садржи отрова — било да тај отров доспе у земљу у каквој нечистој течности, или да се на њега кондензацијом сталожу из какве отровне паре. Нарочито се то може десити у близини већих фабрика, занатлијских радионица, ливница и т.д. у опште: свугде где се какве отровне материје прерађују или где се при преради другог каквог материјала отровна једињења употребљавају.¹⁾ Сем тога посипају или оросе пољопривредници своје њиве арсеном, да би их од пољских мишева сачували, или их ђубре вештачким ђубретом, у коме по гдекад има и знатнијих количина арсена (нечистим фосфатима и перфосфатима). Најпосле дешавало се и случајева, да арсен доспе у гробљанско земљиште из *балзамованих*²⁾ или баш и из *отрованих лешина*. Ово последње може се десити у већој количини само у гробљима великих вароши, која су већ неколико пута прекопавана.

Али и сем тих случајева, где по гдекоји отров доспе у земљиште вештачким начином, има прилика, где је *земљиште већ по природи таког састава*, да стално садржи у себи извесне количине каквог отровног једињења. Нарочито се то дешава с арсеном. Исто онако, као што има крајева, где вода извесних извора стално држи у раствору неке минималне количине арсена (као што је н. пр. Рончево или Левико): исто тако може бити и читавих области, где се при анализи и површних и дубљих слојева земљишта може констатовати арсен. Тако је н. пр. до сада нађен арсен у гробљанској земљи у Брауншвајгу, Епиналу, Берлину, Франкфурту³⁾ Волину (Wollin), Позњању (Posen) и т.д., а пре неколико година и у једном сеоском гробљу у Хрватској.

Питање о томе, *може ли арсен из околног земљишта прећи у сахрањену или иначе закопану човечју или животињску*

¹⁾ Тако н. пр. наводи Браконо (Bracconot), да је у околини фабрике *»Швајцуртског зеленила«* у Нансију констатован арсен у земљишту. Исто тако нађен је арсен у земљишту из околине једне творнице аналитичких боја у близини Лиона.

²⁾ У Штокхолму било је некада балзмовање тако у моди, да је само једне године — 1872 — балзовано 110 лешина. При том балзмовању тропило се милије арсен — просечно по 278 грама на једну лешину. Према томе ушло је у земљиште штокхолмског гробља само те године преко 60 кгр. арсена, а то је већ огромна количина. Срећом је тај начин балзмовања год. 1876. у Шведској забрањен — и тиме је престала опасност, да ће се земљиште гробља све више и више арсеном засићавати.

³⁾ Види: Popp S. *»Der Arsengehalt der Frankfurter Friedhoferde«* — Hygienische Rundschau; 1908. S. 1041.

¹⁾ Нарочито зеленом, жутом, црвеном, белом и црном бојом.

лешину, занимало је и старије научаре и практичаре. Већ Орфила (Orfila) је скрепну пажњу на ту околност, да и у земљишту гробља може бити арсена, па је тога ради чинио опите, да реши питање, може ли тај арсен временом прећи у лешину или лешинске делова. За њим је пошао Соненшајн (Sonnenschein), па онда читав ред других експериментатора. И сви су добили један и исти резултат: — да је арсен у земљишту у нерастворљивој стању — махом везан за креч или гвожђе — па да с тога не може продрети у поједине делове лешине — све докле, док се они сасвим не распадне, те се с њиховом кашом и земљиште не меша.

Од прилике исто то добили су и практичари тачним хемијским проучавањем лешина, које су годинама у земљишту с арсеном лежале, па тек онда ексхумиране. Ако се тичало особа, које за живота нису у себи арсен примале — које дакле нису ни троване ни отроване — никада се у њима није могло наћи ни трага арсена, ма колико да су у земљи сахрањене лежале — сем ако се и оне и њихови омотачи и покривачи нису тако распали и у гњиладину или кашу претворили, да су се морале с отрованим земљиштем мешати. А ако се баш у самој лешини нашло трага од арсена, онда се јамачно тичало случаја, где је арсен још за живота — тровањем или другим којим начином — у тело доспео.

Класична потврда том искуству, да арсен баш и у врло повољним приликама не може из земљишта у закопани леш проћи, публикована је приликом спора о смрти некога Николе Нобела. И он и жена му беху на близу (2 метра) једно од другог сахрањени — у гробљу, за чије се земљиште знало, да у себи садржи извесне количине арсена. Неко време после смрти њихове породи се сумња, да су обоје отровани и суд нареди ексхумацију оба леша и хемијску анализу њихових делова. Код Николе је одмах констатован сичан, а код жене његове не беше ни трага томе отрову. Шта више: кад је свршена секција, затрпан је женин леш онако го непосредно оном земљом, у којој је било арсена, а која је баш у то време од кише јако овлажена. И кад су ту исту лешину 6 месеци касније због неког дослеђења морали и опет ексхумирати и делове њене хемијској анализи подврћи, нашло се, да ипак нема у њој арсена, и ако је било згоде и прилике, да у њу пређе.

Према томе утврђено је у судско-медицинској пракси уверење, да из земљишта, које садржи арсена, тај отров не може у закопану лешину проћи, ма колико она у њој лежала, и ма колико кишнице и снежнице земљу плаќало и у гроб понирало. Једини изузетак чини онај случај, што сам га мало час навео (где се лешински делови у кашу претворе и са отровним земљиштем мешају), или земљиште таког састава, где има извора с особитом врстом воде, која већ у себи садржи арсена. Тај арсен је уз припомоћ нарочитих сумеса њених у њој већ потпуно растворен, те се онда може и у лешину пренети.

Веома интересантан и инструктиван случај те врсте саопштио је пре 9 година покојни проф. д-р Бошњаковић, судски хемичар у Загребу.¹⁾ Ево у кратко тог судског спора.

Године 1892. умре у селу Будровцима (општина Пишкаревци у близини Бакова) Блаж Ђалић, честит домаћин. Пред смрт је боловао неко време, а тужио се непрестано на желудац, плућа и дрхтање. Како је имао лешукасту а „шарену“ жену, за коју се знало, да живи с мештанином Ивом Вуковићем у недопуштеним односима, и како се још за време Блажова боловања десио чудан случај, да се Ивова жена и свастика отровном ракијом мал не отроваше: пала је одмах сумња на жену Блажову Стазу, да га је она отровала. Та сумња била је тако јавна и општа; да је чак и у колу у песми избила.²⁾

И за чудо, ипак за тај случај власт је дуго није дознала. Тек год. 1899. — дакле 7 година касније — изађе дело на видело. Те године пријави један пријатељ Блажов тај случај суду, а суд одмах нареди ексхумацију леша, секцију и хемијску анализу. Анализа је констатовала арсен у лешинским деловима (пиктијасте масе из трбушце дупље, желуца јетре и косе), али како се исто тако нашло арсена и у трудим цепкама од мртвачког сандука и у тканици, коју је Блаж имао око паса, па најпосле и у земљишту самога гроба и околине његове: то је проф. Бошњаковић — боље уверења ради — испитао и друге две лешине тога гробља. Анализа је исте такве остатке још два друга леша из истог гробља, а и земљиште из околине њихових гробова. У земљишту нашао је исто толико арсена као и у оном, где је Блаж лежао, али у остацима оних других лешева није могао констатовати ни трага од арсена — и ако су и те лешине лежале у том гробљу исто толико, колико и Блажова (7 год). Разлика је била само у томе, што се позитивно знало, да су та два друга лица умрла природном смрћу, а Блаж под сумњом, да је отрован. На основу тога „краљ. земаљ. Здравствено Вијеће“ у Загребу дало је своје завршно мишљење овако: „da drži dokazanim, da je Blaž Gjalić u istinu za života svoga uživao arsena, i da je nedvojbeno ushied užitka tog otrova i umro“.

(СВРШИТЕ СЕ)

Д-р М. Јовановић-Батут

ПРЕДЛОГ НОВОГ ШВАЈЦАРСКОГ КАЗНЕНОГ ЗАКОНИКА

(СВРШЕТАК)

У предлогу је предвиђено и условно опраштање казне, и то су ове одредбе:

1. Ако неко, ко до тада ни у Швајцарској ни у иностранству није осуђиван због злочина, буде осуђен на коју казну лишења слободе мању од године дана, суд може одложити извршење на пробно

¹⁾ Види: Zanimivi slučaj iz sudbeno-hemijske prakse otrovanje arsenom. — Liečnički Viestnik. — 1901; str. 193, 233 i 275.

²⁾ „Све ћу љубит“, само нећу Стазу, Јер је Стаза отровала Блажа.

време казне од две до пет година, под претпоставкама:

да се према ранијем животу и карактеру осуђенога може очекивати, да ће га то одстранити од даљег вршења злочина, а да ни побуде учиниоаче ни околности самога злочина не противурече тој претпоставци, и

да је осуђени накнадио судски констатовану штету, у колико му је то било могуће.

2. Суд ставља осуђенога под заштитни надзор, ако нема нарочитих околности које би биле разлог изузетку од тога правила. За пробно време могу му се дати извесна упутства за владање, н.пр. да научи извесан занат, да се бави у исвесном месту, да се уздржи од алкохолних пића, да накнади штету у одређеном року.

У пресуди се морају утврдити околности, које оправдају условно одлагање казне, разлози, који су суд руководили, да осуђенога изузетно не ставља под заштитни надзор, као и упутства суда за владање осуђеника.

3. Суд ће наредити извршење пресуде, ако осуђени за време пробног времена изврши хотимичан злочин или ако ради против упустава суда и поред формалних опомена од стране власти која врши заштитни надзор.

4. Ако је осуђени издржао пробно време, казна отпада.

Повраћај у грађанска права може се стећи путем судске одлуке. Судија може онда вратити кривца у грађанска права, ако их је изгубио за више од три године и ако је прошло три године од како је издржао казну лишења слободе на коју је осуђен, — све то, ако служије по свом владању и ако је накнадио судом утврђену штету, у колико му је то било могуће.

Исто то може бити са повраћајем у права да бивши кривац може бити биран за извесна звања или да може понова вршити родитељску или старалачку власт. О свему томе има суд да да своју одлуку, по оцени свију прилика и законских услова.

Слични су томе и прописи о скинућу забране да се може обављати извесан позив, трговина или занат.

У закључним одредбама општега дела објашњују се речи и изрази који су употребљени у овом законском предлогу, као што су: чиновник, женска, сродник, рођак, сила, новац, емисионе хартије, исправе. Најзад се опредељује, да се као дан има сматрати време од двадесет и четири часа, а да се месец и година имају рачунати по календару.

Посебни део састоји се из деветнаест одељака. Како би нас далеко одвело да цитирамо изводе из свакога одељка, ограничићемо се на набрајање свију одељака, те да се из тога види како је учињена подела свију злочина. То су ови одељци:

Први одељак: Злочини противу тела и живота.

Други одељак: Злочини противу имовине.

Трећи одељак: Злочини противу части.

Четврти одељак: Злочини противу личне слободе.

Пети одељак: Злочини противу благонаравија.

Шести одељак: Злочини противу породице.

Седми одељак: Злочини опасни по општност.

Осми одељак: Злочини противу јавног здравља.

Девети одељак: Злочини противу сигурности јавног саобраћаја.

Десети одељак: Злочини противу трговачког и новчаног саобраћаја.

Једанаести одељак: Злочини противу јавног мира,

Дванаести одељак: Злочини противу звања.

Тринаести одељак: Злочини противу државе.

Четрнаести одељак: Злочини противу народне воље.

Петнаести одељак: Злочини противу државне власти.

Шеснаести одељак: Злочини противу кривичне истраге и извршења казне.

Седмнаести одељак: Злочини противу судског доказа.

Осамнаести одељак: Злочини противу пријатељских држава.

Деветнаести одељак: Злочини у званичној дужности.

У злочине опасне по општност спадају: палевине, експлозије, поплаве итд.

У злочине противу звања спадају: неморална дела свештеника, неморална дела лекара, лажна лекарска уверења и повреда позивне тајне.

Друга књига: О иступима.

И ова се књига дели на два дела.

Ошти део садржи начела која владају у примени овога закона за иступне кривице, и за то ћемо га донети у целисти.

Што је прописано у опште за злочине, важи и за иступе са овим изменама:

Деца. Изврши ли дете испод четрнаест година какво дело које се казни као иступ, оно ће се предати истражној школској власти. Школска ће му власт изрећи укор или школски затвор, ако нађе да је оно криво.

Ако је дете напуштено, морално покварено или од његове покварености прети опасност за другу децу или му је потребно нарочито поступање, школска ће власт наредити како треба збринути такво дете.

Младолетници. Ако је извршио дело, које се казни као иступ, какав младолетник, који није напуштен, ни морално покварен, нити коме је потребно нарочито поступање, судија ће га, ако нађе да је крив, укореити или ће га казнити особитим затварањем од једног до осам дана.

Иступ у иностранству. Ко изврши какав иступ у иностранству, у Швајцарској се неће казнити.

Покушај. Покушај иступа не кажњава се.

Лак затвор. Најкраће трајање лаког затвора може бити три дана, а најдуже три месеца.

Осуђени ће издржавати казну у самачкој ћелији и сразмерно ће се оптеретити радом.

Новчана казна. Најмањи износ новчане казне може бити један динар, а ако закон није изрично друкчије предвидео највећи износ новчане казне може бити пет стотина динара.

Сиоредне казне и мере сигурности. За иступе не важе одредбе о професионалним злочинцима, о губитку грађанских права, о забрани рада, о прогонству и о јемству за невршење казних дела. Остале сличне одредбе важе само у случајевима где их је закон изрично допустио.

Застарелост. Иступ застарева за годину дана, а казне за иступ застарева за две године.

Посебни део обухвата све иступе, и садржи се из ових одељака:

1. *Иступ противу тела и живота:* Давање земљишта за двобој. Недавање помоћи у случају опасности или нужде. Ударци или радње без последица по тело и здравље. Давање алкохолних пића деци.

2. *Иступ противу имовине:* Узимање туђе ствари незнатне вредности. Незнатне утаје. Незнатно оштећење имања. Самовлашће поверилаца.

Намерно избегавање обавеза (н. пр. плаћање: возње на лађама, железницама, улазница за позоришта и т. д.). Неплаћање кафанских трошкова. Лажне вести о имовном стању ког акционарског друштва. Држање коцкарских банака или лутрија. Непослушност дужника код извршења забрана или стечаја. Непослушност приватних лица у таквим случајевима. Неправилно вођење и чување трговачких књига.

Иступ противу части: Просте увреде и грђења.

Иступ противу слободе: Објављивање недопуштених вести.

Иступ противу морала: Неморално јурење за женскињем. Допуштање блудничења у становима за издавање. Обзнањивање прилика за неморал.

Иступ противу породице: Напуштање породице.

Иступ опасни за општност: Немарна пажња над душевним болесницима. Држање дивљих животиња. Пуцкање животиња на људе.

Иступ противу јавног здравља: Лажна роба и неупотребљиви новци. Подржавање новца, банкнота и званичних објава у циљу игре или шале. Ситна фалсификовања исправа. Фалсификовање исправа без намере за штету.

Иступ противу јавног мира: Ремећење јавног мира. Узнемиравање народа.

Иступ противу друштвеног реда: Јавно пијанство. Скитничање и просјачење. Мучење животиња.

Иступ противу државне власти: Опирање од легитимисања. Непослушност полицијских позива. Цепане званичних објава. Обзнањивање тајни из истраге.

Иступ противу извршења казни: Иступ по забрани похођења кафана. Недопуштено обављање извесног позива, заната или трговине. Неплаћање новчане казне.

Иступ противу полицијских наредаба: Удлањање лешева. Непријава нађених ствари. Нештампање места и имена штампарије и редактора.

Д. В. Б.

КРИМИНАЛНА ПОЛИЦИЈА

(НАСТАВАК)

II

Сведоцбе.

Злочин у улици „Hirondelles“ својом страхотом и грубошћу ужаснуо је становништво Брисла, док је немоћ власти, са своје стране, изазвала грозничаво узбуђење, срџбу и гнев. Раздражена маса захтевала је пошто пото жртву. У својој несвесности она је отишла толико далеко да је опколила стан једног неправедно осумњиченог лекара, у намери да га ухвати и линчује. Надражена душа масе манифестовала је свој гнев и своју срџбу у свим могућим облицима. Власт беше преплављена анонимним писмима. Било их је преко 350, и свако од њих проверено је понаособ. Као што се већ могло предвидети, то је био узалудан посао. У исто доба власт дође до неколико ретких сведоцаба, од којих поједине послужеше као основ за истрагу. Пошто цела афера осташе неразрешима загонетка, поникосе разне легенде. Уобразиља масе, охрабрена негативном и неуспешном акцијом власти, пронађе своју тајну злочина из улице „Hirondelles“. Није никакво чудо што у једној католичкој земљи, у којој морално и религиозно васпитање потпуно почива на догми и мистеријама, маса оставља мистерији оправдање оних сензационих факата и догађаја, које није у стању да схвати и разуме, и који због тога постају ванприродни и необјасними за њен неразвијен менталитет и њену слабу интелигенцију. Овај факт није сам по себи ни мало чудноват. Напротив, он је веома разумљив пошто је човечја душа, нарочито у нижим и неразвијенијим класама, врло мало разнолика, и радо претпоставља изванредне и фантастичке измишљотине стварности обичних, позитивних и сасвим природних ствари. Као год у најбољој и најраспрострањенијој легенди, исто тако и у историји злочина у улици „Hirondelles“ ми налазимо, као увод или пролог, понављање тајне о оваплоћењу.

— Објасните нам, питаху ме, како је то могло бити да агент Вандам, који је нашао пакет са трупом, буде извештен од једне жене из народа, на неколико часова раније, да ће се један страхан злочин извршити над једном малом девојчицом?

Отпочели смо да испитујемо порекло и изворе ове прве легенде, и ево шта смо нашли:

Пре свега, то никако није био Вандам, већ један други агент, који је примио доставу од једне непознате жене. На дан извршеног злочина, око 6 часова у вече, агент Де Пов, који је дежурао пред Вандамом, био је, близу улице „Laeken“, пресретнут од једне непознате жене, која му је доставила да се један сумњив човек шуња поред улице „Hirondelles“. Одмах по извршеном злочину агент је ово доставио државном тужиоцу, који му је наредио да се пресвуче у цивилно одело и да по кварту потражи достављачицу. У овом тражењу Де Пов је провео више дана, али без успеха.

У овом случају постоји једно просто подударане факата, и ништа више. У великим варошима срећу се на сваком кораку непознати и сумњиви људи. Човек, на кога је скренута пажња агенту Де Пову, не може имати ништа заједничког са нашим лукавим и вештим злочинцем, који је свима својим актима доказао да је био и сувише обазрив да би тако лако пао у очи. Поред овога, и одвођење Жанино није извршено у овом регијону, већ на противној страни.

Око 9¹/₂ часова, један други агент, са службом у улици „La Française“, извештен је од једне жене о нестанку Жанином. Ова друга жена нема никакве везе са првом, нити овај њен поступак има какав мистериозни карактер. Поменули смо раније, да је то била Франсоаза Ван Галк, мати Жанина.

Ова два факта народ је погрешно дочуо, а торокуше су их разгласиле и прокоментарисале на свој начин. На овај начин факти су трансформисани, а народна машта приближила је елементе између којих није било никакве везе нити односа. Тумачећи рђаво факте, који су до његовог сазнања допрли нетачно и непотпуно, народ је у овом тумачењу отишао толико далеко, да их је обвину мистериозним велом. И отуда ова легенда, ова мистерија о оваплоћењу од које, после изложеног, очигледно ништа не остаје.

Ево нас код сведоцаба. Претходно једна општа примедба. У овој афери, као и у свакој другој, целисходно је да се свака сведоцаба прима обаариво и са резервом, и да јој се поклања само релативна и ограничена вредност.

Чак и сведоцабама сведока очевидаца треба придавати само онолико вредности, колико то допуштају њихов менталитет, степен њихове интелигенције, њихова моралност и њихово физичко здравље; даље: ако су услови и прилике, под којима је сведоцаба постала, тачно прецизирани; ако сведоцаба сведока није ниуколико у противности са психолошким вероватноћом и, најзад, ако се сведоцаба поткрепљује каквим објективним елементима, или каквим доказом материјалним или физичким, који се не може нападати нити оспорити. Већина сведока, који тврде да су видели, жртва су узбуђења њихових чула или аутосугестивних елемената. *De bona fide* они измишљају, варају се и лажу. Примери неистинитости и непотпуности сведоцаба сведока очевидаца веома су многобројни и интересантни. Енглеска нам је недавно пружила један, који је веома интересантан и типичан, прави модел. Корисно је записати га и никад га не заборавити. У децембру 1906 год. истражни чиновник у Хамштеду, близу Лондона, отпочео је истрагу поводом смрти једне личности, која је извршила самоубиство давлеем. Једна издавачица станова похитала је да изјави, да у лешу познаје свога кирајцију Ферлова. За овим је дошла једна млада девојка и изјавила, да је самоубица њен отац, Едвард Ферлов. Ову изјаву потврдили су још неколико чланова Ферловљевог фамилије, као и неколико његових другова. На овај начин 9 сведока познали су самоубицу и утврдили његов иденти-

тет, услед чега је смрт званично констатована и издато допуштење за сахрану. Приступило се већ и погребу, кад ево ти правог Ферлова жива и здрава. Читајући у новинама о свом самоубиству, он се нарочито вратио у Хамштед, да би доказао да је још у животу. Претпоставимо да је овде био у питању какав злочин. На основу сведоцаба 9 заклетих сведока, чије су се сведоцбе у свему подударале, окривљени Ферлов био би несумњиво осуђен. Кад се рођена деца и посведневни пријатељи овако грубо варају, и једног сасвим непознатог сматрају за оца или друга, зар онда нема разлога узнемиравати се? Није ли због овога боље ценити сваку сведоцбу прецизношћу критичког духа, и не примати као јеванђељијске речи безначајна причања хистеричних жена или уображених девојака, које дају власти невероватан личан опис личности, које су једва могле видети у вече или ноћу, по свршетку напорног дневног рада, који је несумњиво ослабио њихова чула и њихову моћ посматрања.

У афери Ван Галкове наша власт је, међутим, засновала свој рад искључиво на оваквим причањима.

Наш велики министар г. Жил Ле Жен, човек неоспорно частан и поштен, казао је са својом сувереном компетенцијом: »сведоцбе су мала ствар; оне се никад не броје већ увек мере.«

По уобичајеној пракси, полиција прима и региструје изјаве сведока. Примајући исписану хартију, оверену потписом полицијског чиновника, истражни судија одмах јој придаје карактер аутентичности. Испитујући од своје стране сведока, он га просто пита дали је тачно казао истину. Прочитавајући му сведоцбу, он не испитује да ли су елементи сведочанства вероватни, нити истражује узроке због којих је сведок сведочно код полиције. Из овога се рађају многобројне заблуде и неуспеси у тежим и компликованијим истрагама,

* * *

Разне сведоцбе појавиле су се пред влашћу у афери Ван Галковој. Да би их лакше анализали и разумели, поделићемо их у три рационалне и логичке групе с обзиром на три сукцесивна и видљива акта злочина: одвођење девојчице, проналазак трупа и проналазак ногу.

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

ПОУКЕ И УПУТИ

Чиновник, ма којим начином иступио из државне службе, ужива плату, која му припада до дана коначног разрешења од дужности.

Указом од 24. марта 1908 год. стављен је у пензију г. Љ. П. окр. начелник, а од дужности ове разрешен је 19. априла исте године. Пошто је разрешен, прикупљено је потребна документа, ради регулисања пензије и обрађајући се Гл. Контроли тражио је, да му на основу поднетих докумената одреди пензију имајући

при том на уму, да је од дужности разрешен 19. априла, до кога му дана има и плата припасти.

Ову молбу са свима документима Гл. Контрола, актом својим Бр. 15062/908 и 44277/908, спровела је на примедбу Министру Финансија, према чл. 109. зак. о њеном уређењу, и пошто су иста без примедбе враћена, то је Гл. Контрола решењем својим Бр. 16616 одлучила: да г. П. припадне на име пензије 2078·05 дин. и да му се она има рачунати и издавати не од 20 априла (пошто је 19. био разрешен од дужности), већ од 5. априла.

Незадовољан овом одлуком Гл. Контроле, г. П. изјавио је жалбу Касационом Суду, који је решењем својим Бр. 8333 поништио решење Гл. Контроле са ових разлога:

»По чл. 31. зак. о чинов. грађ. реда, чиновник ма којим начином иступао из државне службе, уживаће плату, која му припада до дана коначног разрешења од дужности. Па како се из уверења Министра Унутр. Дела Бр. 7700, а које је жалилац у тужби Бр. 10487 поднео, види, да је он — жалилац — разрешен од дужности 19. апр. 1908 г., онда му суд, према горе наведеном законском пропису, није могао одредити пензију од 5. апр. 1905 године.

Неумесно је позивање Гл. Контроле, у разлозима њеног решења, на чл. 76. зак. о буџету, јер се исти односи само на оног, кога је дужност била, да жалиоца г. П. од дана указа о пензији, па за 10 дана разреши од дужности, а никако не г. П.«

Гл. Контрола, према овим обавезним примедбама, у општој седници својој Бр. 21249 решила је: да г. П. пензионисаном окр. начелнику припада из државне касе на име пензије 2078·05 дин. годишње, која му се има рачунати и издавати од 20. априла 1908. год. ит.д.

На основи овога извршног решења г. П. обратио се поново молбом Министру Унутр. Дела тражећи, да опозове акт благајне Министарства Б.Бр. 4571 којим је наређено Начелству, да му се неиздата плата од 4. до 20. априла не изда, и изда други, да му се ова, према горњем решењу, изда.

Но Министар Унутр. Дела остајући при својој првобитној гледишту, решењем ПБр. 21994 одбио је г. П. са ових разлога:

»1. да по чл. 76. зак. о државном буџету чиновник, који се па случај пензионисања или отпуштања, удаљава с положаја, мора бити разрешен од дужности најдаље за 10 дана од дана указа. Само руковоаци касе и материјала могу разрешење од дужности добити најдаље за 30 дана од дана указа;

2. да је жалилац указом од 24. марта ПБр. 6197 стављен у стање покоја с пензијом, која му припада по годинама службе;

3. да је наредбом од 29. марта 1908. год. ПБр. 6197 коју је Начелство примило 30. марта под Бр. 3411 наређено, да се указ о пензионисању одмах и у свему; изврши, и да је исти саопштен жалиоцу 31. марта, а дужност предао 19. априла

4., да се у актима не налази никаква наредба, којом је жалиоцу наређено, да са предајом дужности чека на долазак новоостављеног начелника.⁶

На ово решење г. П. изјавио је жалбу Државном Савету, који је на састанку своје одлуком Бр. 8134 поништио решење Министра Унутр. Дела са ових разлога.

Као што се из представке жалиоцевог од 15. септ. 1908 г. Бр. 11867 види, жалилац је молио Министра Унутр. Дела за наредбу, да се опозове акт благајнице тога Министарства од 1. септем. 1908 г. БВр. 4581 којим је наређено Начелству, да му не издаје плату, која му припада као окружном начелнику од 4. до 20. априла 1908 г. па се то покренуто питање има и да расправи, пошто жалилац том представком није тражио, да му Министарство призна право на плату за то време, као што је то у реферату ожалбеног министровог решења погрешно наведено.

Ценећи тражење жалиоцево, Савет налази, да се актима овога предмета и уверењем Министра Унутр. Дела ПБр. 7700 потврђује, да је жалилац тек 19. априла разрешен од дужности и ако је указом од 24. марта 1908 г. стављен у пензију и ако је претписом Министра Унутр. Дела од 29. марта 1908 ПБр. 6197 наређено Начелству, да указ о тој пензији одмах у свему изврши.

По 1. одељку чл. 76. зак. о буџету Начелство је дужно било, да жалиоца разреши од дужности 4. априла, јер он није припадао категорији оних службеника, који су побројани у другом одељку поменуте законске одредбе.

Кад то није учињено, него је Начелство неправилно допустило, да он остане и даље на дужности до 19. априла, онда се жалиоцу има издати плата за наведено време, јер по § 31. зак. о чинов. грађ. реда, та му плата припада до дана коначног разрешења од дужности.

Никаква одговорност на спрам чл. 76. зак. о буџету не може се ставити на рачун жалиоца, јер се по истом пропису може та одговорност приписати указном службеном органу, кога је била дужност, да жалиоца г. П. од дана указа о пензији, па за 10 дана, разреши од дужности.

И кад је по чл. 20. зак. о уређењу округа и срезова била дужност секретара Начелства, да се стара о правилном извршењу Министрове наредбе, о извршењу указа, о тачној примени чл. 76. зак. о буџету, онда се оправдано не може за то учинити одговорним жалилац г. П. нити се по том основу може он одбијати од тражења плате. —

Министар Унутр. Дела није усвојио ове разлоге Државног Савета, већ је дао против разлоге, наводећи између осталог: да секретар окр. Начелства није могао разрешити од дужности г. П. мимо његове воље, па да би могао сносити материјалну одговорност због неблагоприятног разрешења окружног начелника, и пошто је једино г. П. крив, што од дужности није разрешен на време, јер окружни начелник дужност старешине надлежства врши све до момента разрешења, те је за све послове он једино и одговоран.

По Државни Савет у својој општој седници од 8. јануара т. г. оснажио је одлуку свога одељења, којом је поништено решење Министра Унутр. Дела.

Вл. Ст. М.

Граничар имања, који неће да потпише тапију свом суседу са разлога, што је њоме обухваћено и његово имање, слабији је у праву од овога, ако не поднесе доказе о праву својине спорног имања.

Актом од 23. августа 1908 год. № 4195. обратила се Мара А. Б., оvd. удова, суду општине београдске и навела, да је ради убаштињења њеног непокретног имања на топчидерском брду, близу бањичког логора, спремила тапију, коју су потписали сви суседи, сем Јосифа М., који за то нема никаквог разлога, јер је и решењем комесара топчидерске полиције № 1928/907 год. доказано, да му није заузела никакво земљиште, — па је с тога молила суд, да у смислу § 466. грађ. суд. пост. уради што треба да јој се тапија потпише.

Саслушан по овоме Јосиф, изјавио је, да тапију неће да потпише зато; што је премомером молиљиног земљишта заузет и један део његове земље, и кад му она тај део земље да, потписаће тапију.

Суд општине београдске нашао је, да Јосиф ничим није доказао право својине спорног земљишта, тим пре што му исто молиња Мара не признаје и што се решењем комесара топчидерске полиције № 1928., које је донето по тужби Јосифовој односно заузећа тог спорног земљишта, констатује, да се није могло утврдити, да је молитељка Мара заузела што од тужиоцевог имања, већ на против испитаним сведоцима да је утврђено, да она има спорно земљиште у државини дуги низ година. С тога је решењем од 13. септембра 1908 год. № 4347. упутио Јосифа да у року од 15 дана од извршености решења путем спора код надлежног суда докаже право својине оспореног земљишта, о чему ће суду поднети и уверење о томе, у противном суд ће сматрати, да је спорно земљиште својима молиље Маре, и наредити да тапију у име његово, као суседа, потпише један кмет суда, после чега ће се иста и потврдити.

Противу овог решења, Јосиф је изјавио жалбу Министру Унутр. Дела. Ну суд општински нашао је, да је иста према § 16. грађ. суд. пост. неблагоприятна, па ју је као такву решењем од 27. октобра 1908. год. № 5099. одбацио.

По изјављеној жалби Министар Унутрашњих Дела својим решењем од 5. децембра 1908 г. ПМ № 22664. поништио је ово решење № 5099 са разлога, што се решењем № 4347 не расправља спор грађанске природе, за који је општински суд по § 6. грађ. суд. пост. надлежан, те да би рок за жалбу био онај из §§ 15. и 16. грађ. суд. пост., већ се тим решењем жалилац Јосиф на основу § 466. грађ. суд. пост. упућује надлежном суду, код кога ће се тек повести спор чисто грађанске природе, који ће се регулисати по грађанском закону, а за који случај важи рок за жалбе из § 311. грађ. суд.

пост. Стога налазећи, да је жалба благоприятна, упустио се у разматрање решења суда општинског № 4347. и нашао, да је исто на закону основано, па га с тога и одобрио, а жалбу као неумесну одбацио.

По изјављеној жалби, Државни Савет такође је нашао, да је ожалбено решење Министрово правилно и на закону основано, па је стога одлуком својом од 20. фебруара 1909. год. № 1122. одбацио жалбу као неумесну.

За предају жалбе Министру Унутрашњих дела противу решења полицијских власти, по предметима чисто административне природе, не важи први одељак § 311. грађ. суд. пост.

Решењем начелника среза космајског, од 2. маја 1907. год. № 10055, упућен је Видоје Т., из П...; да путем спора докаже, да приновак, који је по пресуди судској узет у попис ради наплате кривичних трошкова његовог сина Рајка, није својина овога — Рајкова — већ његова. То решење оснажило је и начелство окр. београдског решењем од 4. јуна 1907 год. № 4050.

Противу овог решења начелства Видоје је изјавио жалбу Министру Унутрашњих Дела, и исту послао поштом непосредно Министарству, где је заведена 9. јула 1907. год. № 12197. Ту жалбу Министарство је послало начелству и ово ју је примило 11. јула 1907 год.

Начелство је нашао, да је Видоје решење начелства № 4050. примио 25. јуна 1907. год. и аналого § 311. грађ. суд. пост. и чл. 11. зак. о уређењу округа и срезова жалбу је требао послати у року од 15 дана власти, против чијег се решења жали, а међутим његова жалба примљена је у начелству шеснаестог дана, — па је с тога решењем од 19. јула 1907 г. № 5137, одбацило ову жалбу као неблагоприятно поднесу.

Решење ово оснажио је и Министар Унутрашњих Дела решењем од 24. августа 1907. год. № 13716.

По изјављеној жалби, Државни Савет нашао је, да ожалбено решење Министрово не одговара закону из ових разлога:

Као што се из акта овог предмета види, жалитељ је решење начелства од 4. јуна 1907. год. № 4050. противу кога је био изјавио жалбу Министру, примио 25. јуна исте године, и жалбу на исто предао Министарству унутрашњих дела 9. јула исте године под Бр. 12197, које је опет исту упутило начелству, где је заведена 11. јула 1907. год. под Бр. 4966.

Како у чл. 11. зак. о уређењу округа и срезова, за предмете овако чисто административне природе, није прописан нарочити поступак за предају жалбе, то је жалба жалитеља на решење начелства № 4050, благоприятна, јер је у Министарству примљена у законом року, пошто се први одељак § 311. грађ. суд. пост., који важи за предају жалби противу судских одлука, не може на овај случај применити. Према томе, Министар није имао законског ослонаца, да незаконито решење

начелства од 19. јула 1907 год. № 5137. оснажи ожалбеним решењем.

Писмом од 28. фебруара 1909 године П№ 4177. Министар унутрашњих дела известио је Државни Савет да се са напред изложеним гледиштем Државног Савета слаже и да ће у смислу истога жалиоцу издати друго решење.

Одлука Државног Савета од 3. марта 1909 г. № 1468. **Јос. К. Ст.**

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I

Суд општине доњо-милановачке, актом својим Бр. 2699. пита:

»1. Начелник срески актом Бр. 6116, саопштио је суду акт Поштанско-телеграфског одељења министарства грађевина Бр. 22571, којим оно тражи од ове општине 252·50 динара, за почињене штете на телеграфским линијама у реону ове општине, па је нагласио, да општина ову суму унесе у буџет за 1910 годину, ако случајно нема у прошлогодишњем буџету позиције за ово, или ако нема готових пара.

Моли се уредништво за обавештење:

Да ли је суд дужан да плати ову штету без судске пресуде по једностраној процени поштанско телеграфских органа?

Ако мора а нема новаца, може ли то унети у буџет за 1910 годину, или да прода један део свога шумског земљишта, ма да шумска комисија још није ограничила државну шуму?

2. Нема дана, а да среска власт не нареди суду, да јој упути ова или она лица, ма да је седиште среске власти у истом месту где и општина, и ма да она има неколико својих служитеља, који познају мештани као и служитељи општински.

Овим позивањем задаје се општини огроман и непотребан посао на штету других хитнијих послова.

Да ли послови ове врсте спадају у надлежност општинских судова, или их ови могу отказати? и

3. Начелник срески наредио је овоме суду, да му из своје касе пошље 75 динара на име таксе, те да може послати акте првостепеном суду по делу крађе коња извесним лицима из ове општине.

Како суд мисли, да се крађе извиђају по званичној дужности, и да покрадена лица немају право на накнаду штете од општине, (он је одбио да положи таксу, али начелник срески тражи и по други пут, претећи иначе казном општинским часницима.

Суд је извео закључак, да не мора плаћати штету, из одлуке Касационог Суда од 4. августа 1900 год. Бр. 5851. Моли се уредништво да и по овоме изнесе своје мишљење.

— На ова питања одговарамо:

1. По члану 13. закона о телеграфу и телефону, од 3. децембра 1898 године, свака штета учињена на телеграфској или телефонској линији, наплаћује се од оп-

штине, у чијем је атару учињена штета, а њој се оставља право да кривца пронађе, од њега штету наплати и државној га власти преда на осуду.

За ово плаћање није потребна судска пресуда, него је довољно решење Поштанско-телеграфског одељења министарства грађевина у смислу § 465. грађ. судског поступка, узимајући утврђене цене по таксатору.

Према овоме, нека суд одмах пошље новац среској власти, ако у буџету постоји позиција за то, а ако тога нема, онда да у буџет за 1910 годину унесе тај издатак.

Општинска шума у опште се не би могла продавати за овако безначајне издатке, а још мање би то могло бити кад још није извршено ограничење државних шума, са којима је ова у додиру;

2. Умесно би било, да среска власт сама позива људе из места, где је њено седиште, те да на тај начин олакша и иначе пословима оптерећене општине.

Али ако код ње нема те увиђавности, општински суд не сме отказати извршење ових наредба, јер су оне и ако неувиђавне ипак законите, пошто надзорна власт може позивање да врши и на овај начин преко општине, као ниже полицијске јединице, у колико се она у овом својству јавља;

3. Из чл. 12. и 18. закона о накнади штете учињене злонамерном паљевином и намерним противзаконим поништајем ствари, јасно се види, да се такса, дијурна и сви остали трошкови, што их предвиђа чл. 23. истог закона, плаћа у напред.

Како се по чл. 1. овога закона даје накнада штете и за учињену крађу, то је суд дужан да се одзове захтеву среске власти и да пошље тражену суму.

Ако суд не би имао готовине или буџетом предвиђену позицију, онда нека се донесе одборска одлука, да се та сума изда из позиције непредвиђених потреба (чл. 133. зак. о општинама), а ако је и ова позиција исцрпљена, онда да тај издатак учини привремено из касе, а да у буџет одмах унесе и ову суму.

На случај да је буџет већ готов нека тражи накнадни кредит у смислу чл. 10. закона о окружном, среским и општинским буџетима.

III

Деловођа општине јаковљанске пита:

»Расматрајући судија алексиначког првостеп. суда, решењем од 1 - XII - 1909 г. № 17936, поништио је једну пресуду суда општине јаковљанске из разлога што саопштење парничарима није у смислу § 13 грађ. суд. пост. у присуству два сведока. Суд општински није усвојио ове примедбе већ је на основу § 20. б. грађ. суд. пост. дао против разлоге под 22 децембра 1909 г. № 2091, у томе: да примедбе напред поменуте не стоје, кад је председник општ. суда који је оверио саопштење парничарима писмен а то је доста према § 13 трећег става гр. суд. пост. Но пуна седница истога суда, решењем од 8 децембра 1909 г. № 34805, одбацила је против разлоге општ. суда и нашла да су примедбе судијине умесне.

Да ово покренем за расправу највише ме је то изазвало, што је тај исти расматрајући судија раније пресуде овога суда расматрао па и одобравао и ако је оверење написао само исти председник општ. суда — писмен без присутних сведока.

Налазим да је радња суда првостепеног противна § 13 грађ. суд. пост. и зато молим уредништво да о овоме изнесе своје објашњење.

— На ова питања одговарамо:

По § 13. грађанског судског поступка, кад је председник општинског суда односно његов заменик писмен, саопштавање пресуде неће се вршити у присуству два писмена сведока, него ће то оверавати председник или заменик.

Кад је председник или члан суда неписмен, онда се саопштавање врши у присуству два писмена сведока.

Према овако јасној законској одредби уредништво налази да је саопштење пресуде у овом истакнутом случају било саобразно закону, и не може да нађе разлога који су чак и судски колегијум определили да одржи одлуку свога расматрајућег судије.

Али како је одлука првостепеног суда обавезна за општински суд по § 20. под б. поменутога закона, то општински суд треба да је одмах изврши.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

СКРЕЋЕ СЕ ПАЖЊА

Станислав Ат. Рајков, родом из Рунчука у Бугарској, фалсификатор, побегао је пре кратког времена из једног бугарског затвора, и сумња

се да је пребегаво у Србију, те се у том циљу износе његове фотографије. Он се издаје под лажним именима, као: Васиљ Георгијев, Вељан

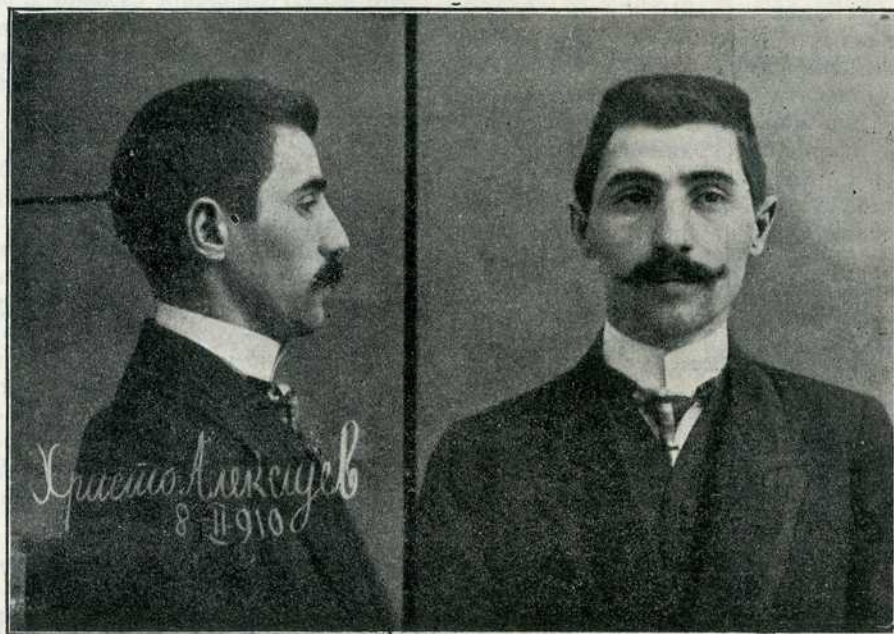

Геофшев и др. Скреће се пажња свима полицијским властима, а нарочито пограничним комесарима, да овог злочинца у случају проналаска притворе и спроведу Управи Београда с позивом на Бр. 5449.

ИЗ ПОЛИЦИЈСКОГ АЛБУМА

Почетком прошле године дошло је у Београд ово лице, које се пријавило под именом Тодора Ђорђевића, кројачког радника, и ускоро је нашло посау у Официрској Задрузи.

Пре неки дан украден је златан сахат са ланцем г-ђи Јелени Татић, удови из Београда. Поведеном истрагом утврдило се, да је сахат украдено ово лице, а исто тако утврдило се и то, да му горње име није право, већ лажно,

и да се оно у ствари зове **Христо Алексић**, родом из Леринга у солунском вилајету.

Изгледа да ће ово бити препреден крадљивац, јер се из његове преписке види да га и полиција у Солуну тражи због неких кривичних дела, због чега је свакако и име промену.

Изгледа, такође, да ће ово лице бити оно исто, што је августа месеца прошле године ухваћено у Сталаћу у крађи 25 наполеондора у возу, које се тада казало као Христо Иванов, кројач из Солуна, па је успело да из тамошње општинеке суднице побегне.

Они који би што ближе знали о овом лицу моле се да о томе известе Управу града Београда с позивом на Бр. 5418.

НАЂЕН ЛЕШ

Бугарске надлежне власти известиле су наше Министарство Иностранних Дела, да је 30. децембра пр. год. на пет километара далеко од утока Тимока у Дунав, на бугарској обали, нађен један мушки леш и да је лекарски утврђено, да смрт није наступила од даљења, већ од унутрашњег излива крви и од ране на челу. Леш је човека старог око 30 година, средњег раста, плавих бркова, без браде, у матроском оделу са плавим и белим пругама, са панталонама од црне кадифе, фанелским гађама и ципелама на ластиш. По свему се да закључити, да је то био планинерски радник или матроз, а како у близини не зимују пароброди, то је вероватност да је леш доведен из Румуније или Србије. Скреће се пажња свима властима, а

и приватнима, ако би што знали о овоме лешу, да о томе известе Антропометријско Полицијско Одељење Министарства Унутрашњих Дела с позивом на Бр. 433.

ПОТЕРЕ

Алекса Ђорђевић, Циганин, корпар, који се налази у бегству, одговара за више крађа стоке и прављење лажне исправе. — Акт начелника среза левачког Бр. 1717.

Милац Ташић, бивши матроз из Смедерева, који је извршио опасну крађу ноћу између 7. и 8. овог месеца, налази се у бегству. Он је стар 33 године, средњег раста, косе и очију црних. — Акт начелства округа смедерског Бр. 1063.

Непознати крадљивац ноћу између 23. и 24. прошлог месеца украо је са лађе дунавског паробродског друштва, капетану лађе г. Милану Јелачи, један златан сат са ланцем. Сат је са капцима без шара и мало улубљен; а ланац је састављен од златних, плоснатих и дугуљастих алкица. На средини ланца нема једне алкице, те је ту ланац састављен концем. — Акт Управе града Београда Бр. 4672.

Милан Живановић, притвореник првостепеног зајечарског суда, који је осуђен за више опасних крађа, побегао је из притвора. Он је раста високог, добро развијен, приомањаст, пуних црних бркова, без браде, у лицу румен, од одела има на себи: капут шарен, од шајка и црне панталоне. У ходу му се колена ударају и угибају унутра, а стопале иду у раскорак. — Денеша начелства округа тимочког Бр. 1466.

Непознати крадљивац, који је ухваћен после завршене крађе, побегао је ноћу између 7. и 8. овог месеца из притвора кварта врачарског. Непознати је стар око 32 године, раста малог, малих кестењавих брчића, у оделу грађанском. Кад је притворен изјавио је да се зове **Алекса Марковић**, по занату бравар. — Акт Управе града Београда Бр. 5275.

Препоручује се свима полицијским и општинским властима, да за свима побеглим личностима учине најживљу потеру, и у случају проналаска стражарно их упуте властима које су потернице издале, с позивом на означене бројеве акта или денеша.

ТРАЖЕ СЕ

Зорка, кћи **Марка Стефановића**, памуклијаша из Београда, одбегла је 8. овог месеца од своје рођаке Милеве Јевтић, из Обреновца. Она је стара 12 година, приомањаста, у пенељавом чоханом оделу и са ружичастом кецељом. — Денеша начелника среза носавског округа ваљевског Бр. 1913.

Драгољуб Спасојевић, шегрт берберски, родом из Голупца, 4. овог месеца отумарао је од свога газде Милована Стефановића, берберина из Београда. Он је стар 15 година, раста средњег, смеђ; на себи има: кратак капут, талијанске панталоне угасите боје и на глави путничког качкету. — Акт Управе града Београда Бр. 6100.

Нека све полицијске и општинске власти живо потраже нестала лица и пронађена упуте именованим властима, које су тражење захтевале.

КРАЂА СТОКЕ

Ноћу између 5. и 6. овог месеца, непознати крадљивац украо је Благоју Милојковићу, из Бобовишта, једну аматасту кобилу, у задње ноге чарнасту, са жигом положено «К.» — Денеша начелника среза алексиначког Бр. 1990.

Обраћа се пажња свима полицијским и општинским властима на ову крађу и крадљивца.